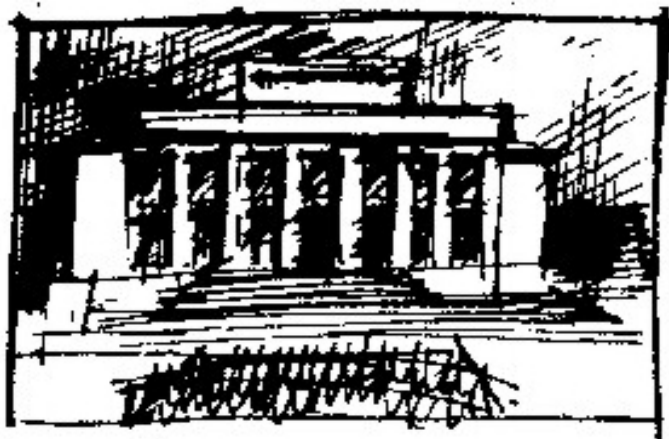

Z P R A V O D A J

Spolek přátel Národního divadla Brno

www.kpob.cz

Vážení a milí členové Spolku přátel NdB – opery, baletu a činohry,

kéž Vám nový rok 2017 dopřeje hodně síly, pohody a nadšení pro krásu a dobro a ať Vás stále provází zdraví a radost ze života.

- Jistě se těšíte na avizované vystoupení studentů **Taneční konzervatoře Brno**, které pro Vás díky vzácnému pochopení vedení konzervatoře každoročně obětavě připravují pedagogové školy. Příjemný podvečer plný tance se uskuteční **v neděli 26. února 2017 v 17:00 hod. v divadelním sále Reduty na Zelném trhu.** Přijďte zatleskat těm mladým, které zlákala do svých tenat múza tance Terpsichoré. Neodejdete zklamáni. Vstupné je dobrovolné.
- Připomínáme akci NdB „**Předpremiérové kukátko – La Gioconda**“, které se bude konat už **2. února 2017 v 17 hod. v Janáčkově divadle.** Budete mít možnost se setkat se členy inscenačního týmu a sólisty připravované premiéry. Vstup zdarma.
- **Zprávy výboru**
- V březnu se nebude konat žádná akce SPNdB. Zato v dubnu se můžete těšit na:
- **GALAVEČER HVĚZD.** Hlasujte pro svoji hvězdu, podpořte své oblíbené umělce, hlasujte v anketě Cena DIVA 2016 a budete zařazeni do slosování o zajímavou cenu. Výherce navíc získá jako bonus dvě vstupenky na Galavečer hvězd, který se uskuteční ve středu **12. dubna 2017 v 19:00 v Janáčkově divadle.** Hlasovací lístky najdete ve všech budovách Národního divadla i v jeho předprodeji. Jsou platné, pokud vyplníte alespoň jednu soutěžní kategorii. Vyplněné hlasovací lístky lze umístit do příslušných boxů, které jsou ve všech budovách NdB i v předprodeji. Hlasování probíhá do 31. března 2017.
- Spolková akce – připravujeme pro Vás vystoupení posluchačů Hudební fakulty JAMU – přesný termín konání uvedeme v následujících Zpravodajích.
- Rádi bychom v rámci pomoci našemu divadlu rozšířili naši „letku“, jejíž členové ochotně distribuují propagační materiály NdB na různá místa v Brně. Přivítali bychom i mimobrněnské členy (Střelice, Šlapanice atd.), kteří mají čas, zájem a možnost tuto činnost vykonávat. Zájemci se mohou hlásit přímo u naší koordinátorky paní Nollové, která jim podá veškeré potřebné informace a zodpoví jejich dotazy. Kontakt: telefon 774 919 024.
- Vydávat průkazky SPNdB novým členům lze **pouze** na výborových schůzích SPNdB, které se konají pravidelně **vždy první středu v měsíci od 16:00 do 17:30** v Janáčkově divadle (zadní vchod pro zaměstnance).
- Připomínáme, že je třeba na průkazce člena SPNdB mít nalepenou fotografii na její zadní straně!

Naši jubilanti v únoru (kulaté a půlkulaté narozeniny v pořadí dle členských čísel)Jana Rašovská
Hana Herbergová

Ing. Jana Podsedníková

Prof. PhDr. Marie Marečková

Vážení jubilanti, zachovejte si vždy pro sebe i své okolí slunce v očích, úsměv na rtech a klid v duši.

Nabídka opery v únoru (↗L = lektorský úvod, začátek půl hodiny před představením)

2. 2.	Předpremiérové kukátko - Téma: La Gioconda	17:00	Janáčkovovo divadlo
4. 2.	Amilcare Ponchielli: La Gioconda PREMIÉRA	19:00	Janáčkovovo divadlo
5. 2.	Amilcare Ponchielli: La Gioconda	19:00	Janáčkovovo divadlo
7. 2.	Amilcare Ponchielli: La Gioconda	↗L 19:00	Janáčkovovo divadlo
10. 2.	Gioachino Rosini: Lazebník sevillský	19:00	Mahenovo divadlo
11. 2.	Amilcare Ponchielli: La Gioconda	17:00	Janáčkovovo divadlo
14. 2.	Amilcare Ponchielli: La Gioconda	19:00	Janáčkovovo divadlo
16. 2.	Amilcare Ponchielli: La Gioconda	↗L 17:00	Janáčkovovo divadlo

Nabídka činohry v únoru (↗L = lektorský úvod, začátek půl hodiny před představením)

3. 2.	Neil Simon: Apartmá v hotelu Plaza	19:00	Mahenovo divadlo
4. 2.	Robert Luise Stevenson: Ostrov pokladů	17:00	Mahenovo divadlo
5. 2.	Josef Kainar: Zlatovkáska	10:00	Malá scéna MD
6. 2.	Jirotka, Vačkář, Havelka: Saturnin	19:00	Mahenovo divadlo
7. 2.	Agatha Christie : A pak už tam nezbyl ani jeden aneb Deset malých černoušků...	19:00	Mahenovo divadlo
8. 2.	Oscar Wilde: Jak je důležité míti Filipa	19:00	Mahenovo divadlo
9. 2.	Veselý, Souček, Vladimír 218: Kmeny - premiéra	19:00	Divadlo Reduta
10. 2.	Veselý, Souček, Vladimír 218: Kmeny	19:00	Divadlo Reduta
11. 2.	Veselý, Souček, Vladimír 218: Kmeny	19:00	Divadlo Reduta
12. 2.	Václav Renč: Perníková chaloupka	10:00	Malá scéna MD
	Alena Kastnerová: Pohádka o nevyřádném dědečkovi ...	14:00	Divadlo Reduta
13. 2.	Veselý, Souček, Vladimír 218: Kmeny	↗L 19:00	Divadlo Reduta
14. 2.	Improvizovna	19:00	divadlo Reduta
15. 2.	Henrik Ibsen: Paní z moře	↗L 18:00	Mahenovo divadlo
16. 2.	Alois Mikulka: Všelijaká koukátka	10:00	Malá scéna MD
	William Shakespeare: Romeo a Julie	19:00	Mahenovo divadlo
17. 2.	Aškenazy, Borna: Jak jsem se ztratil	16:00	Mahenovodivadlo
	Fuchs, Knotková: Vévodkyně a kuchařka	19:00	Divadlo Reduta
18. 2.	Arnold Lobel: Král Kvak a Žbluňk	14:00	Divadlo Reduta
	Jirotka, Vačkář, Havelka: Saturnin	19:00	Mahenovo divadlo
19. 2.	Jakub Šafránek: Brněnské pověsti	15:00	Divadlo Reduta
	David Seidler: Králova řeč	19:00	Mahenovo divadlo
20. 2.	Jaroslav Havlíček: Petrolejové lampy	19:00	Mahenovo divadlo
21. 2.	Jaroslav Havlíček: Petrolejové lampy	10:00	Mahenovo divadlo
22. 2.	Schulz, Lagronová: Kámen a bolest – představení zrušeno	19:00	Divadlo Reduta
23. 2.	Rotrekl, Maška, Františák: Podezřelá krajina s anděly	19:00	Divadlo Reduta
25. 2.	Alois Mikulka: Všelijaká koukátka	10:00	Malá scéna MD
27. 2.	Jirotka, Vačkář, Havelka: Saturnin	19:00	Mahenovo divadlo
28. 2.	Jirotka, Vačkář, Havelka: Saturnin	19:00	Mahenovo divadlo

Nabídka baletu v lednu (↗L = lektorský úvod, začátek půl hodiny před představením)

1. 2.	Petr Iljič Čajkovskij: Black and White		19:00	Mahenovo divadlo
8. 2.	Petr Iljič Čajkovskij: Labutí jezero		19:00	Janáčkovovo divadlo
14. 2.	Petr Iljič Čajkovskij: Black and White		11:00	Mahenovo divadlo
14. 2.	Petr Iljič Čajkovskij: Black and White	↗L	19:00	Mahenovo divadlo
17. 2.	Petr Iljič Čajkovskij: Labutí jezero	↗L	19:00	Janáčkovovo divadlo
22. 2.	Petite Mort: Speciální host: ND moravskoslezské choreografie Falling Angeles / Jiří Kylián		19:00	Janáčkovovo divadlo
23. 2.	Jiří Kylián: Petite Mort	↗L	19:00	Janáčkovovo divadlo
25. 2.	P. Malásek/L. Vaculík/V. Kopta: Edith, vrabčák z předměstí		19:00	Mahenovo divadlo
26. 2.	P. Malásek/L. Vaculík/V. Kopta: Edith, vrabčák z předměstí		19:00	Mahenovo divadlo

PREMIÉRA – OPERA – 4. února 2017 v 19 hod. Janáčkovovo divadlo: Amilcare Ponchielli: LA GIOCONDA. Nastudováno v italském originále s českými a anglickými titulky. Dirigent Jaroslav Kyzlink, režie, scéna Tomáš Pilař, kostýmy Sylva Zimula Hanáková. Skladatel Amilcare Ponchielli (31. 8. 1834 – 16. 1. 1886), ve své době oslavovaný skladatel (učitel Pucciniho), je autorem 10 oper – jeho největším triumfem se stala opera La Gioconda. Libretista Arrigo Boito vyšel ze hry Victora Huga „Angelo, tyran z Padovy“, ale děj příběhu o zpěvačce Giocondě přesunul do Benátek 17. století. Opera měla premiéru r. 1876 v La Scale s famózním úspěchem a skladatel byl označen kritikou za jediného následovníka Verdiho v žánru „grand opera“. Spojil prvky francouzské velké opery s tradicemi italského romantického melodramatu a prostřednictvím vroucí, nádherné hudby předvedl svůj talent. Tragický příběh zpěvačky Giocondy – vášnivá a nikdy nenaplněná láska, nenávisť, zrada a pomsta – to vše vybízí k velkolepému hudebnímu zpracování. Velké sbory, slavné baletní číslo „Tanec hodin“ a další vynikající hudební momenty prezentují to nejlepší z italské opery. Obsazení: Gioconda (soprán) – Csilla Boross/Iveta Jiříková, Laura Adorno (mezzosoprán) – Jana Hrochová/Veronika Hajnová Fialová, Alvis Badoeno (bas) – Jiří Sulženko/Jan Šťáva, Enzo Grimaldi (tenor) – Luciano Mastro/Sung Kyu Park, Barnaba (baryton) – Pavol Remenár/Svatopluk Sem.

ČESKÁ PREMIÉRA – ČINOHRA: 9. února 2017 v divadle Reduta – KMENY: Vladimír 518, Karel Veselý, Tomáš Souček, Braňo Holiček a kol, režie Braňo Holiček. Režisér je odchovancem ateliéru Jana Schmidta na katedře alternativního divadla na pražské DAMU. Za klíčový inspirační zdroj posloužila proslulá knižní publikace Kmeny, na svět uvedená kolektivem autorů pod vedením rappera, výtvarníka a uměleckého leadera labelu Big Boss, Vladimíra Brože alias Vladimíra 518. Kmeny jsou atraktivním bedekrem po společenských subkulturách. Hipsterům, hiphoperům, gotikům i jiným se dostane natolik sugestivní divadelní podoby, že se v ní poznají i mnozí diváci. Kniha Kmeny byla zpracována jako série dokumentů České televize. V Brně bude představení vznikat formou kolektivních improvizací a nabídne hravé a tak trochu „drzé“ divadlo – zážitek osvěžující napříč všemi kmeny. V návaznosti na inscenaci pak bude od 11. května 2017 probíhat oficiální výstava KMENY 90 v Moravské galerii Brno.

Divadelní jubilea, vzpomínky

☞ 1. 2. 1957 se narodila emeritní sólistka brněnského baletu Julie Kubaláková. Navštěvovala experimentální třídu brněnské konzervatoře (1968 – 71; pedagogové – manželé M. a L. Kotzianovi). V sezoně 1975 – 76 studovala v Moskevském akademickém choreografickém učilišti. Po návratu byla angažována v Brně. Technicky čistě akcentovala klasickou taneční techniku a na úrovni vynikala ve svěřených postavách sólových i sborových (Julie, Pas de deux – Bajadérka, Slavnost květů v Genzanu, Pas de trois – Labutí jezero, Blondelen – Scaramouche, Amorek a Sýrix – Pán a Sýrix, Helena – Sen noci svatojanské, Dobrá víla – Spící krasavice, Služka – Zkrocení zlé ženy, Čas – Šípková Růženka...).

☞ 2. 2. 1877 se narodil tenorista František Krampera (†31. 1. 1955). Pěveckou dráhu začal v Lublani, přešel do Záhřebu, v l. 1908 – 10 působil v Brně, poté ve vinohradské opeře, 1916 – 19 opět v Brně, 1919 – 21 v Ostravě, končil jako archivář v opavském divadle. Z rolí: Lenskij, Dalibor, Tamino, Alfréd, Don José, Laca...

3. 2. 1952 se narodila mezzosopranistka Tamara Brummerová. Absolventka brněnské JAMU první angažmá získala v Banské Bystrici, od r. 1992 v Ostravě, hostovala v SOP. Úspěšně zpívala Carmen, Amneris, Eboli, Cizí kněžnu, Venuši, Kostelničku... Vystupovala též koncertně.
4. 2. 1942 se narodil český tanečník, emeritní člen brněnského baletního souboru Stanislav Olbricht. Jako člen baletního sboru byl často obsazován do menších rolí, ve kterých mohl zúročit nejen své taneční, ale i herecké umění: Švec (Popelka), jeden z řemeslníků (Sen noci svatojanské), Jirka (Pohádka o Honzovi), Hedvábník (Sedm krasavic), Anděl (Špalíček), nenapodobitelný Šmudla (Sněhurka a sedm trpaslíků)...
4. 2. 1952 zemřel barytonista Bedřich Plaške (*7. 1. 1875). Pozoruhodně všestranná osobnost (studoval malířství na akademii u J. Mařáka a zpěv na konzervatoři). V l. 1900 – 37 byl vysoce ceněným sólistou drážďanské Dvorní opery, několikrát zpíval v Bayreuthu, 35x hostoval v ND Praha (byl jmenován čestným členem – 1925). Z rolí: král Vladislav, Escamillo, Holand'án, Wolfram, Telramund, Přemysl... Po návratu do Prahy působil v ND jako náměstek V. Talicha.
5. 2. 1842 se narodil barytonista Vojtěch Šebesta (†21. 2. 1880). Vyučený kominík začínal jako vokalista v Praze, od r. 1864 ve sboru ND, ale r. 1866 při premiéře Prodané nevěsty byl prvním Míchou a za Smetanova vedení se vypracoval na první obor (Papageno, Masetto, Vilém Tell...). V r. 1870 přešel z finančních důvodů do pražského německého divadla, což se považovalo za zradu národa. Předčasně zemřel na záchvat mrtvice – prý při cvičení árie Figara z Lazebníka sevillského.
6. 2. 1942 se narodil tenorista Jiří Ceé. V l. 1966 – 83 působil v Liberci, 1983 – 85 v Ostravě, od r. 1985 sólista ND. Velmi muzikální lyrický tenorista se uplatnil jako Don Ottavio, Tamino, Grimaldi, Nemorino, Werther, ale i Benda, Vašek, Jurodivý...
7. 2. 1862 zemřel skladatel a dirigent František Škroup (*3. 6. 1801). Organizoval první českou operní družinu, pracoval jako korepetitor, zpěvák i dirigent, od r. 1827 druhý kapelník Stavovského divadla v Praze. Řídil také kantátové, oratorní a symfonické koncerty. F. Škroup je dodnes poněkud nedoceněnou osobností, ačkoliv premiéra jeho Dráteníka 2. 2. 1826 je uznávána jako nepochybný mezník v dějinách českého hudebního divadla. V r. 1857 byl ze Stavovského divadla propuštěn, od r. 1860 působil jako kapelník v Rotterdamu. Napsal 11 oper.
11. 2. 1937 se narodil tenorista Jiří Olejníček, Vyučený strojní zámečník zpěv studoval na brněnské a pražské konzervatoři. Od r. 1961 byl sólistou opavské opery, od r. 1963 angažován v Brně. Pracovitý, herecky přesvědčivý pěvec patřil k oporám brněnského operního souboru. Z rolí: Dalibor, Lenský, Faust, Turiddu, Princ, Lohengrin, Kalaf, Don José, Otello...
12. 2. 1897 se narodil skladatel a dirigent Břetislav Bakala (†1. 4. 1958). Absolvent varhanní školy (u L. Janáčka), brněnské konzervatoře (klavír) a mistrovské školy u L. Janáčka. Od r. 1920 působil profesionálně v Brně, 1925 – 26 varhaníkem ve Philadelphii, 1926 – 29 dirigentem orchestru Čs. Rozhlasu, 1929 – 39 dirigentem ND Brno, pak šéf rozhlasového orchestru, od r. 1956 šéf Státní filharmonie Brno. Učil dirigování na JAMU.
14. 2. 1912 se narodila sopranistka Milada Musilová (†24. 1. 1996). Absolventka brněnské konzervatoře první angažmá získala v Ostravě (1936 – 45), pak sólistka Divadla 5. května, v l. 1948 – 75 sólistka ND Praha. Měla lehký soprán a střízlivý jevištní projev. Z rolí: Mařenka, Katuška, Hančí, Mimi, Čo-Čo-San...
21. 2. 1907 se narodil tenorista Oldřich Kovář. V r. 1938 ho V. Talich angažoval do ND jako buffo – tenora (Skřivánek, Michálek, Benda, Vašek, Triquet). Zpíval i některé role lyrického oboru (Lenskij, Števa, Almaziva). Nahrál přes 1000 snímků různých žánrů, hrál ve filmu, učil na pražské konzervatoři. Zemřel 5. 4. 1967.
25. 2. 1862 se narodil barytonista Bohumil Benoni. Už jako dvacetiletý uspořádal v Praze svůj první veřejný koncert. O rok později už zpíval v ND Praha – brzy byl prvním barytonistou. Z rolí: Eugen Oněgin, Jago, Figaro, Don Giovanni, Boris Godunov, Hans Sachs, Přemysl, Tausendmark, Laminger, Telramund... V r. 1912 odešel do důchodu. Učil zpěv, publikoval články o dějinách zpěvu, psal paměti. Zemřel 10. 2. 1942.

📖 27. 2. 1902 zemřel basista Václav Dobš (*8. 2. 1846). Kariéru začal jako sborista Stavovského divadla, v l. 1886 – 70 sólista v Plzni, v r. 1873 odešel k pražské opeře německé. Měl krásný hlas, navíc měl stálou snahu se zdokonalovat. Z rolí: Sarastro, Lorenzo, Basilio, Kašpar...

Osobnosti světové hudby

🎵 6. 2. 1962 zemřel francouzský skladatel Jacques Ibert (*15. 8. 1890). Jeho studia na pařížské konzervatoři přerušila válka. V r.1919 získal Římskou cenu (3 roky žil v Itálii a v r. 1937 se tam vrátil jako ředitel francouzské akademie). Po válce se podílel na správě pařížské Opery. Z jeho 5 oper měla ohlas Angelika a Yvetotský král. Opera Orlík si vysloužila uznání kritiky, ale nezaujala publikum. Od r. 1955 byl ředitelem Union des Théâtres Lyriques.

🎵 10. 2. 1927 se narodila americká černošská sopranistka Leontyne Price. V r. 1950 debutovala jako koncertní a r. 1951 jako operní pěvkyně. Obrovský úspěch sklídila v Gershwinově opeře Porgy a Bess v USA i při zájezdu newyorské opery do Evropy. Od r. 1961 byla členkou MET – vynikající Aida, Tosca, Turandot, Donna Anna...

🎵 14. 2. 1602 se narodil italský skladatel Pietro Francesco Cavalli (†14. 1. 1676). Dva roky po otevření prvního veřejného divadla v Benátkách napsal operu Sňatek Thétis a Pelléa. Během dalších 10 let zkomponoval 9 oper (Egisto, Ormindo, Doriclea, Giasone, Rosinda, Kallistó, Orione, Veremonda, Perse). Cavalli zastával významné postavení v historii opery společně s Monteverdim.

🎵 15. 2. 1857 zemřel ruský skladatel Michail Ivanovič Glinka (*1. 6. 1804). Studoval klavír, housle, zpěv a hudební teorii v Petrohradě, v l. 1833 – 34 v Berlíně harmonii a kontrapunkt. Po návratu začal komponovat operu Ivan Susanin (z rozhodnutí cara dostalo dílo název Život za cara). Petrohradská premiéra opery r. 1836 je označována za mezník ve vývoji ruské hudby. Dalších 5 let pracoval Glinka na pohádkové opeře Ruslan a Ludmila. Léta 1844 – 48 trávil skladatel ve Francii a Španělsku. Když nedostal v r. 1848 pas, usadil se ve Varšavě (patřila k Rusku). Střídal pobyty v Petrohradě a v zahraničí – nedokončil už žádný z dalších tvůrčích plánů. V l. 1854 – 55 sepsal své paměti, pak se znovu vydal do Berlína studovat starou polyfonii. Zemřel po náhodném nachlazení, byl pochován v Berlíně, po čtvrt roce byly jeho ostatky převezeny do Petrohradu. Jeho dílo se stalo autoritativním vzorem ruskému hudebnímu romantismu.

🎵 17. 2. 1902 (některé prameny uvádějí rok 1897) se narodila americká černošská altistka Marian Anderson. Svou koncertní dráhu zahájila v r. 1925. V r. 1955 debutovala jako první černoška na scéně Metropolitní opery v New Yorku. Její temně zabarvený hlas měl i mimořádný rozsah. V r. 1965 ukončila uměleckou dráhu, kterou popsala v autobiografii. Zemřela 6. 4. 1993.

🎵 24. 2. 1842 se narodil italský skladatel, novinář a libretista Arrigo Boito (†10. 6. 1918). Absolvoval milánskou konzervatoř. V r. 1868 byla v La Scale provedena jeho opera Mefistofeles (zprvu neúspěšná, po přepracování se prosadila i řadou zahraničních provedení). Poté se Boito věnoval jen psaní libret pro jiné skladatele (Verdi – Otello, Falstaff, Ponchielli – La Gioconda aj.).

🎵 29. 2. 1792 se narodil italský skladatel Gioachino Rossini (†13. 11. 1868). Ještě během studií konzervatoře složil svou první operu Démétrios a Polybios. První profesionální jevištní práce – Manželská směnka (1810). Následovalo Podivné nedorozumění a Šťastný podvod, Hedvábný žebřík. Další úspěch přinesla opera Prubířský kámen. Od listopadu 1812 do května 1813 zkomponoval 4 opery pro Benátky: Příležitost dělá zloděje, Signor Bruschino, Tankred a Italku v Alžíru (1813). Skromnější Aurelián v Palmiře a Turek v Itálii příliš pozornosti nezbudil. Opera Sigismondo (1814) zcela propadla. První opera pro Neapol – Alžběta, královna anglická (1815). Poté nepřilíš významná opera Noviny (1816), po ní Otello (1816). Operou Lazebník sevillský dosáhl autor vrcholu své tvorby. Popelka (1817) je důkazem toho, že Rossini uměl komponovat něžnou, patetickou hudbu. Náznaky romantismu se projevíly v melodramatu Straka zlodějka a exotické opeře Armida (1817).

Co chybělo v minulých Zpravodajích

🎵 18. 11. 2016 zemřela emeritní sólistka ND Praha, mezzosopranistka Eva Hlobilová (*24. 10. 1924). Angažmá: 1945 – 48 – opera Divadla 5. května, 1948 – 52 – ND Praha, 1955 – 87 – ND Praha (do r. 1990 v polovičním úvazku). V r. 1974 byla jmenována Zasloužilou členkou ND. Byla držitelkou ceny Senior Prix 96. Z rolí: Cherubín, Dorabella, Ludmila, Kněžna, Druhá žínka, Eboli, Mercedes, Suzuki, Stařenka Buryjovka...

🎵 Před deseti lety – 29. 1. 2007 zemřel tanečník Jaromír Petřík (*22. 11. 1931). Do ND Praha byl angažován r. 1949 Sašou Machovem. V r. 1999 obdržel tanečník Cenu Thálie 1999 za celoživotní mistrovství.

Z domova

✂ Českou filharmonii povede v příštích letech její dosavadní šéf David Mareček. Do konkurzu se přihlásil jako jediný uchazeč. Ministerstvo kultury jako zřizovatel vybíralo také nového šéfa Pražského filharmonického sboru. Také ten povede dosavadní ředitelka Eva Sedláková, kterou stejně jako D. Marečka Jmenoval ministr Daniel Herman.

✂ V dubnu bude inscenace Laterny magiky „Kouzelný cirkus“ slavit 40 let nepřetržitého uvádění na scéně.

✂ 17. ledna 2017 proběhl ve foyer Nové scény v Praze křest nově vydané knihy s názvem „Taneční divadlo“, věnované vzniku inscenace Macbeth, uváděné na Nové scéně baletem ND Praha v letech 1984 – 1990. Autorem publikace je tvůrce inscenace, choreograf a pedagog Daniel Wiesner. Narodil se v Praze r. 1947, vystudoval pražskou konzervatoř (prof. Zora Šemberová, Zd. Doležal) a choreografii na AMU (prof. Jiří Němeček). 23 let působil jako choreograf a sólista Baletu ND Praha, mezi tím též choreograf ve Státním divadle v Brně, profesor choreografie na AMU. Je autorem libret a originálních libretních úprav všech svých baletů. Publikace je výjimečným dokumentem o zrodu, vývoji a ohlasu jedné inscenace, o volbě nejvhodnějších výtvarných spolupracovníků... Publikace obsahuje bohatou obrazovou přílohu.

✂ Lednová premiéra opery G. Pucciniho TOSCA (28. a 29. 1. 2017) v ND Praha nabídla mimořádné obsazení. Titulní roli vytvořily pěvkyně světového renomé – Anda-Louise Bogza a Viktoria Yastrebova. Hudební nastudování – Andreas Sebastian Weiser, režie Arnaud Bernard.

✂ V únoru uvede ND Praha ve Stavovském divadle premiéru díla Gaetana Donizettiho „Poprask v opeře“ (9. a 10. 2. 2017). Komický příběh, který se odehrává během příprav na uvedení nové opery, se věnuje nástrahám spojeným s každodenním chodem tradičního divadelního domu. Dirigentem je Enrico Dovico. Režie – Radim Vizváry (je to jeho režijní debut na první operní scéně).

✂ Připomenutí – v lednu 1967 získala bohužel již nežijící brněnská sopranistka Hana Svobodová – Janků angažmá v milánské La Scale.

✂ V rámci cyklu „Hosté baletu ND“ se 11. 2. 2017 ve Stavovském divadle v Praze představí baletní soubor ND moravskoslezského z Ostravy s představením Chaplin. Německý choreograf Mario Schröder svého Chaplina líčí jako fascinující a složitou osobnost plnou protikladů. Postihuje Chaplinovu charakteristickou kombinaci dojemně přímé klaunovské komiky, soucitu, smyslu pro spravedlnost v nespravedlivém světě. Balet byl s velkým úspěchem uveden v Lipsku a natočen jako taneční televizní film. V r. 2015 se uskutečnila česká premiéra v ND moravskoslezském a nyní tento titul mohou shlédnout pražští diváci v rámci hostování ostravského baletu v Praze.

✂ Hudební skladatel Andrew Lloyd Webber (1948) patří mezi nejuznávanější muzikálové autory druhé poloviny 20. století. Jeho díla patří k úspěšným a stále hraným prakticky po celém světě i u nás. Jedním z divadel, která v tomto druhu divadla získala mimořádnou dynamiku, se stalo ND moravskoslezské v Ostravě. Mimo jiné drží absolutní světový rekord. Souběžně uvádí 4 muzikály A. L. Webbera: Josef a jeho úžasný pestrobarevný plášť, Evita, Sunset Boulevard, Jesus Christ Superstar.

✂ Avizovaná baletní premiéra Nacha Dusta s názvem Multiplicity na hudbu J. S. Bacha v pražském ND musela být z technických důvodů zrušena – budova ND svou stavební logistikou není vybavena pro provoz objemnějších scénografií. Místo Nacha Dusta se šéf baletu Petr Zuska rozhodl uvést své „Chvění“, které vytvořil na podzim pro brněnské ND. Proč? Zde jsou slova P. Zusky: „... Jsem přesvědčen, že zrušit premiéru kompletně je horší, než ji nahradit něčím rovněž kvalitním, co je zrovna po ruce. Navíc má i srovnatelné parametry. Je bez orchestru, má podobný styl, stejný počet tanečníků. To jsou totiž také důležité aspekty ať už v rámci celkové repertoárové dramaturgie, tak hlavně z hlediska již dávno dopředu sestaveného hracího plánu. Navíc nedojde ani k jakémukoli střetu zájmů mezi brněnským a pražským souborem – obě inscenace se „potkají“ jen v březnu. A co je nejpodstatnější, o Nachově „Bachovi“ jsem řekl, že je to jedno z jeho vůbec nejzdařilejších děl. To samé však už tvrdí i o mém Chvění a já neodporuji. Tato změna tedy navíc nebude znamenat žádný propad úrovně uměleckých kvalit. Snad jediný škraloupek to má. Tuto sezonu bude v rámci premiér nezvykle „přezkusováno“. Vzhledem k tomu, že je to má rozlučková sezona, mám snad na to i právo...“

✂ 30. 1. 2017 se konal v Rudolfinu recitál mladé moldavské sopranistky Valentiny Nafornity, kterou doprovodila ČF s dirigentem J. Bělohávkem (spolupřítel agentura Nachtigall Artists). Pěvkyně studovala v Kišiněvě a Bukurešti. Zúčastnila se mnoha pěveckých soutěží – hlavním předělem bylo vítězství v soutěži BBC v r. 2011. Od té doby působí v souboru Vídeňské státní opery. Představila se i v milánské La Scale, Bavorské státní opeře, Berlíně, Salcburku, Paříži, Amsterdamu... Bohatá je i její činnost koncertní. Z rolí: Gilda, Pamina, Papagena, Zerlina, Zuzanka, Musetta, Norina (spolu s A. Plachetkou), Marcelina, Sofie (spolu s j. DiDonato, J. P. Flórezem). Je provdána za moldavského barytonistu Mihaila Dogotariho, s nímž společně studovala a jsou i kolegové v souboru Vídeňské státní opery, kde měli také svoje společné operní matiné.

✂ Pražské jaro 2017: Program 72. ročníku Mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro nabídne na 45 koncertů, přičemž široce rozevřený dramaturgický vějíř svou nabídkou nadchne jak milovníky velkého orchestrálního zvuku, tak obdivovatele hudby komorní, příznivce hudby současné...

- Mimořádné zahájení: Vídeňští filharmonikové v čele s dirigentem Danielem Barenboimem
- Závěr festivalu: Symfonický orchestr ČR bude řídit jeden z největších skladatelů 2. poloviny 20. století a současnosti – Krzysztof Penderecki
- Zahraniční symfonické orchestry: Toronto Symphony Orchestra s šéfdirigentem Peterem Oundjianem, Orchestre de Paris s německým dirigentem Thomasem Hengelbrockem
- Autentická interpretace staré hudby: La Compagnia del Madrigale, Orchestra of the Age of Enlightenment – dirigent William Christie
- Španělský akcent: Soubor Forma Antiqua, Trio Zapico Brothers, zpěvačka Rocío Márquez
- Víkend komorní hudby – podtitul „Předsudky, překážky, pronásledování“
- Mladé publikum a světové premiéry: Orchester Berg se světovou premiérou skladby Petra Wajšara „Zbývá jen píseň“, světová premiéra skladby Jana Trojana „Circulation“
- Mezinárodní hudební soutěž Pražské jaro 2017: obory – cembalo, housle

✂ Společnost Zdeňka Fibicha má velkou zásluhu na návratu koncertního melodramu do povědomí kulturní veřejnosti a na zrodu nové autorské a interpretační generace. Mezinárodní soutěž v interpretaci melodramů a Mezinárodní festival koncertního melodramu se v Praze konal od poloviny října do konce listopadu 2016. Soutěž jednoznačně ovládla slovenská dvojice – Kristina Mihalová (recitace – absolventka Vyšší odborné školy herecké v Praze) a Daniel Chudovský (klavír – t.č. student skladby na pražské HAMU).

✂ Hymna ČR. Po rozdělení Československa bylo nutno znovu vystavět národní identitu a položit do jejího základu státní symboly. V případě hymny to bylo jednoznačné – každý stát si ponechal jednu část ve vlastní řeči. V zákoně ČR č. 3/1993 Sb., částka 2, str. 32 byla ministerstvem vnitra uveřejněna naše údajná státní hymna Kde domov můj, tedy ona Škroupova píseň z Tylovy zpěvohry Fidlovačka z r. 1834, ve znění pro zpěv a kytaru (!!!). Úředník, který ji v této podobě do zákona umístil, snad neznal ani noty. Je v ní 6 odchylek od vžitě normy. Na ostrou polemiku v Hudebních rozhledech věcně odpověděl redaktor Státního pedagogického nakladatelství Zdeněk Nouza (učeb. H. V. pro 6. a 7. roč. ZŠ + metod. příručka). Nabídl

vzorový zápis textu i not české hymny, rozebral podstatu chyb a v r. 1994 zaslal Kanceláři prezidenta republiky. Tehdejší ředitel odboru vnitřní politiky I. Medek odpověděl dopisem, že materiál předá předsedovi parlamentního výboru s ujištěním, že hymna bude opravena. Nestalo se. Další dopis Z. Nouzy a J. Mihuleho byl r. 1997 adresován JUDr. P. Pithartovi, ve kterém autoři vyzývali, aby vadné znění bylo opraveno. Odpověď nepřišla. Až v zákoně 154/1998 Sb. bylo znění novelizováno. A zase špatně. Tvrdošíjný Z. Nouza se nevzdal, zakoupil novelizovaný zákon z r. 1998 a Kanceláři jej poslal. Byl posedlý ideou důstojné a správné podoby hymny aspoň na hradním internetu (2010). Neuspěl. Kancelář poděkovala za „milý dopis“ – zřejmě nepřečten, protože i v r. 2016 je na www.hrad.cz stále paskvil z r.1993 s doprovodem kytary. (Autor článku tímto klade kytičku na hrob dr. Zdeňka Nouzy (†2. 10. 2016), který zasvětil tolik úsilí snaze, abychom se za zdánlivé „detaily“ nemuseli stydět.) – Článek Ivana Štrause z Hudebních rozhledů 1/2017.

✂ První polovina r. 2017 bude na první české scéně obdobím operních hvězd:

Yusif Eyvazov – slavného tenora, kterého více než manželství s operní pěvkyní Annou Netrebko proslavil jeho charismatický hlas, přivítá ND Praha 20. 1., 6. a 8. 2. 2017. Vystoupí v titulní roli Giordaniho opery Andrea Chénier. (Umělec zpívá velké role v La Scale, Los Angeles Opera, MET, Vídeňské opeře, Paříži, Berlíně...).

Piotr Beczala – publikum ho může znát jako Prince z Dvořákovy Rusalky – inscenaci z MET přenášela v r. 2015 česká kina. Stejnou roli vytvoří 18. a 20. 2. 2017 v Praze. (Pěvec účinkuje m.j. v Pařížské opeře, Vídeňské státní opeře, MET...) Pěvec je jedním z nejvyhledávanějších lyrických tenorů současnosti.

Ruská sopranistka Julia Novikova, vítězka soutěže P.Dominga Operalia 2009, je řazena mezi nejúspěšnější ruské sopranistky. Ve své kariéře spolupracovala m.j. s dirigenty V. Gergijevem, A. Fischerem, D. Barenboimem, S. Solteszem. 5. a 8. 4. 2017 se v Praze představí jako Violeta Valéry ve Verdiho opeře La traviata a 10. a 16. 3. 2017 v roli Slavíka ve stejnojmenné opeře I. Stravinského.

Ukrajinský pěvec Dmytro Popov, vítěz soutěže P. Dominga Operalia 2007, má za sebou zkušenosti z Covent Garden, Teatro Real v Madridu, Semperoper v Drážďanech, Curychu, Londýně, Velkém divadle v Moskvě... Na koncertním repertoáru spolupracoval m.j. s dirigenty A. Pappanem nebo S. Rattlem. Diváci v Praze uslyší jeho Alfreda Germonta ve Verdiho opeře La traviata 5. a 8. 4. 2017. Další postavou je Hrabě Vaudémont v opeře P. I. Čajkovského Jolanta (10. a 16. 3. 2017).

✂ Opera ND Praha organizuje nový kulturně vzdělávací program „Poprvé v opeře“, jehož cílem je zprostředkovat studentům středních škol nezapomenutelné hudebně – vizuální zážitky z představení a rozvíjet tak u nich zájem o tento umělecký žánr. Dramaturgové vybrali 3 představení, která reprezentují odlišné formy hudební tvorby – Romeo a Julie, Poprask v opeře, Chytračka/Měsíc. Před každým představením 20ti minutový lektorský úvod. Studenti mohou sepsat krátkou reflexi, kde zhodnotí zážitky z představení (hudba, scéna, pěvecké výkony, libreto, režijní přístup...). Autoři nejlepších příspěvků získají možnost vyhrát zájezd do některého ze zahraničních operních domů.

Ze světa

O českou hudbu a její autory je v zahraniční poměrně velký zájem (rozhodně větší, než bychom si díky nízké míře sebevědomí, jímž jsou obyvatelé této země proslulí, mysleli). Zde jsou některé novinky ze zahraniční muzikologické literatury:

✂ Před třemi roky se ve Francii objevila publikace věnovaná jednomu z nejvýznamnějších českých (moravských) skladatelů Leoši Janáčkoví (1854 -1928). Kniha Josepha Colomba „Janáček ve Francii: od indiferentnosti k poznání“ (Janáčkův vliv ve Francii v dokumentech, programech, korespondenci...).

✂ Díky iniciativě florentské konzervatoře Louise Cherubiniho a několika sponzorů byla přeložena do italštiny kniha Kateřiny Vondrovicové „Petr Eben“. Vydání monografie se ujalo prestižní italské nakladatelství. Zajímavé reakce italského tisku nesporně přispějí k většímu rozšíření skladatelova věhlasu ve světě. (U našich západních sousedů vyšel překlad této publikace již v r. 2000 – ještě za života skladatele.)

✂ Collegium 1704 získalo prestižní výroční ocenění Diapason d'or de l'année. Cenu převzal Václav Luks, dirigent a zakladatel souboru 23. 11. 2016 na slavnostním ceremoniálu v Paříži v kategorii Barokní hudba za nejnovější CD se skladbou Missa Divi Xaverii Jana Dismase Zelenky, vydanou jako nahrávka ve světové premiéře v únoru 2016 spolu se Zelenkovou skladbou Litaniae de Sancto Xaverio.

✂ Český tenorista Petr Nekoranec obdržel 28. 11. 2016 v Mnichově Bavorskou uměleckou cenu 2016 za titulní roli Brittenovy opery Albert Herring, kterou ztvárnil s mimořádným úspěchem v dubnu 2016 v mnichovském Cuvillies Theater. Cenu předal šestnácti mladým umělkyním, umělcům a souborům v kategoriích výtvarné umění, hudba a tanec, literatura a divadelní umění bavorský ministr kultury. Bavorská umělecká cena (6 000 eur) se uděluje od r. 1965 každoročně na návrh odborné poroty. Petr Nekoranec je od září 2016 frekventantem prestižního Lindemannova programu v newyorské Metropolitní opeře.

✂ Ztracená skladba Igora Stravinského měla novodobou premiéru po 107 letech. Její název je Pohřební píseň a uvedena byla v petrohradském Mariinském divadle pod taktovkou Valerije Gergijeva 2. 12. 2016. Dvanáctiminutovou skladbu pro orchestr Stravinskij složil ve svých 26 letech na paměť svého učitele Rimského – Korsakova. Jako jeho pátý opus tvoří Pohřební píseň chybějící spojovník mezi Scherzo Fantastique, op. 3 a Ohňostrojem, op. 4 (obojí 1908) a mezi baletem Pták Ohnivák (1910). Provedena byla poprvé 17. 1. 1909 ve Velkém sále petrohradské konzervatoře orchestrem hraběte Šeremetěva. Po odchodu Stravinského z Ruska se partitura ztratila. Party skladby byly objeveny v archivu petrohradské konzervatoře. Na jejich základě byla zrekonstruována partitura. V r. 2017 skladbu uvede řada orchestrů v Evropě, USA, Koreji a Singapuru.

✂ Opera o Hitlerovi a Bayreuthu má název Wahnfried a vypráví o anglickém spisovateli a politikovi, který se stal první spojnicí mezi Wagnerem a Hitlerem. Jmenoval se Houston Stewart Chamberlain (1855 – 1927), byl fanatickým antisemitou, propagátorem nacionalistických a rasových teorií a ctitelem Wagnera. Oženil se s jeho dcerou Evou a usadil se s ní v Bayreuthu. Jeho kniha Základy 19. století se stala ideovou základnou rasistických teorií v Německu a měla velký vliv na A. Hitlera, který se s Chamberlainem spřátelil. Zmíněná opera pojednává o jejich vztahu. Autorem hudby je izraelsko – americký skladatel Avner Dorman (*1975). Dílo nastudovali britští umělci. Premiéra se uskutečnila 28. 1. 2017 v Bádenském státním divadle v Karlsruhe.

✂ Opera L'Amour de loin (Láska na dálku) finské skladatelky Kaiji Saariaho (*1952) byla 1. 12. 2016 uvedena v premiéře v newyorské Metropolitní opeře. Premiéru měla i finská dirigentka Susanna Mätkki, která v MET debutovala. Režie se ujal Kanadčan Robert Lepage. Kaija Saariaho se premiérou osobně zúčastnila a bylo to poprvé v historii MET, kdy sem vstoupila žena jako skladatelka. Opera měla světovou premiéru na Salcburském festivalu v r. 2000. Česká premiéra se uskuteční 24. 3. 2017 v Janáčkově divadle v Brně v nastudování Marka Ivanoviče v režii Jiřího Heřmana.

✂ A ještě jednou MET. Tentokrát je to zpráva o zrušení uvedení nové opery renomovaného argentinsko – izraelského skladatele Osvalda Golijova (*1960). Z dlouhodobě plánovaného projektu sešlo – jak skladatel, tak MET se vyjadřovali velmi opatrně – různé názory na uměleckou vizi... (Golijov je ale známý nedodržováním termínů). MET oznámila, že Golijovův titul nahradí premiérou jiné novinky – operou Marnie amerického skladatele Nika Muhlyho (*1981) podle stejnojmenného románu Winstona Grahama, který v r. 1984 zfilmoval Alfred Hitchcock.

✂ Britský parlament vloží dalších 300 milionů liber (9,6 miliardy Kč) do britských hudebních vzdělávacích center. Oznámil to ministr školství 17. 11. 2016. Částka je určena celkem pro 123 institucí s cílem zaangažovat více mladé lidi pro oblast hudby a umění. Kromě toho vláda poskytne dalších 500 000 liber (16 milionů Kč) na projekt s názvem „in Harmony“, který poskytuje možnost dětem z nemajetných rodin naučit se hrát na nějaký nástroj. Dalších 600 000 liber (19,2 milionu Kč) obdrží malé hudební projekty po celé zemi. Hudební centra jsou od r. 2012 součástí vládního projektu hudebního vzdělávání. Zajišťují je místní organizace, radnice, školy, skupiny dobrovolníků...

✂ Rakouský ministr kultury vypsál výběrové řízení na funkci generálního ředitele vídeňské opery. Smlouva současného ředitele D. Mayera (*1955) končí 1. 9. 2020. Mayer by mohl pokračovat ještě v dalším pětiletém období (údajně také chce). Není divu, Vídeňská státní opera pod jeho vedením umělecky

prosperuje a dosahuje téměř 100 % návštěvnosti. Spekuluje se ale o dalších kandidátech (R. Geyer, N. Bachler, E. Sobotka). Speciální komise rozhodne po uzávěrce přihlášek (9. 12. 2016) a doporučí kandidáta.

✂ Macbeth, krvavá a krutá opera G. Verdiho na libreto podle W. Shakespeara byla uvedena na scéně Divadla Na Vídeňce v premiéře 11. 11. 2016. Režie se ujal intendant divadla R. Geyer, scénou a kostýmy vytvořil J. Leiacker, hudebně operu nastudoval B. de Billy. Roli Lady Macbeth zpívala americká sopranistka A. Aaron, Macbetha italský barytonista R. Frontalli, Banca slovenský basista Š. Kocán, Macduffa mexický tenorista A. Chacón – Cruz, Malcolma kolumbijský tenorista J. H. Gonzales, v menších rolích polská sopranistka N. Kawalek jako dáma Lady Macbeth, vídeňský barytonista A. Jankowitsch v roli lékaře. Ve druhém obsazení zpívali ústřední dvojici Plácido Domingo a Davinia Rodriguez.

✂ Z operního odkazu Gaetana Donizettiho, který čítá přes 70 oper, vydrželo do dneška jen několik. K mistrovským dílům patří Favoritka, napsaná na konci 30. let 19. století. Premiéru měla 2. 12. 1840 v Paříži. U nás poprvé zazněla v němčině v Brně 17. 11. 1851, česky 6. 12. 1889 v Praze. Po válce jediné nastudování 13. 6. 1986 v Brně, kde byla v italštině uvedena dirigentem J. Pinkasem a režisérem V. Věžníkem. V současné době se Favoritka hraje tam, kde pro ni mají vhodné obsazení – na kterém stojí a padá úspěch představení. K jejímu nastudování přistoupila Bavorská státní opera (prem. 23. 10. 2016), které se podařilo angažovat snad nejlepší pěvce světa pro hlavní role: Elina Garanča – lotyšská mezzosopranistka (Leonora di Guzman, favoritka kastilského krále Alfonse XI.), americký tenorista Matthew Polenzani (Fernando), polský barytonista Mariusz Kwiecień (král Alfonso XI.), finský basista Miky Kares (opat Balthasar). Toto obsazení snů doplňovali Elsa Benoit (Inéz), Joshua Owen Mills (Don Gaspard). Představení nastudoval a řídil anglický dirigent Karel Mark Chichon. Režisérka Amélie Niermeyer se nestavěla nad dílo a nezviditelňovala svou práci, ale moderními prostředky s důrazem na vedení herců vyložila romantickou operu.

✂ 11. 1. 2017 byla po 10 letech stavby otevřena slavnostně architektonicky cenná stavba Labské filharmonie v Hamburku. Hlavní sál se špičkovou akustikou má 2 100 míst. Posluchači mají místa kolem pódia orchestru. V budově mimo zázemí pro orchestr a zkušebny jsou i kanceláře a byty. Slavnostní zahajovací koncert sledovaly i německé politické špičky. Náklady na stavbu se vyšplhaly (v přepočtu) ze dvou na dvacet miliard Kč.

Nabídky a informace:

- * 2. února 2017 v 17 hod. v Janáčkově divadle „Předpremiérové kukátko La Gioconda“ – vstup volný.
- * 26. února 2017 – akce SPnDB – vystoupení studentů Taneční konzervatoře Brno – divadelní sál Reduty.
- * Choreografický ateliér – prémiový projekt – 28. února a 1. března 2017 v 19 hod. v divadle Reduta je zrušený!!
- * Pokud nestihnete některé z šesti představení opery La Gioconda, další, a to poslední možnost v této sezoně budete mít až 8. dubna 2017.
- * Balet nabízí Labutí jezero ve dvou podobách: klasická verze 8. a 14. 2. 2017 v Janáčkově divadle, moderní verze v choreografii šéfa brněnského baletu Mária Radačovského pod názvem Black and White 1. a 14. 2. (v 11 a 19 hod.) v Mahenově divadle.
- * 25. 2. a 26. 2. 2017 můžete navštívit velmi úspěšný balet choreografa Libora Vaculíka Edith, vrabčák z předměstí (Edith – Radka Fišarová) – Mahenovo divadlo.

* Z nových nahrávek na DVD budou mít velkou radost milovníci italské opery, protože vychází nové nahrávky děl nejvýznamnějších italských skladatelů:

G. Rossini: Šťastný podvod (DYNAMIC 37 760)

G. Donizetti: Roberto Devereux (DYNAMIC 37 755, BEL AIR BAC 130)

V. Bellini: Kapuleti a Montekové (ACCENTUS ACC 353)

V. Bellini: Norma (C MAJOR 737 208)

G. Verdi: La traviata (C MAJOR 737 708)

G. Verdi: Aida (C MAJOR 736 908)

G. Verdi: Otello (SONY 889 85 308 909).

* V neděli 26. 2. 2017 v 16,30 a v 19,30 hod. v Janáčkově divadle uvede pražská Laterna magika legendární inscenaci „Kouzelný cirkus“ o putování za nesmrtelnou krásou. Inscenace jedinečným způsobem propojuje film, divadlo, hudbu a tanec. Dva důvěřiví klauni putují za obrazem nedostižné Venuše a prožijí mnoho neuvěřitelných dobrodružství. Můžete je při návštěvě představení zažít i vy.

* **Nezapomeňte hlasovat v anketě CENA DIVA 2016!** Hlasovací lístky jsou součástí měsíčních programů NdB (skládačka), případně jsou k dispozici ve všech divadlech NdB a v předprodeji na Dvořákově ulici. Vyplněné hlasovací lístky lze umístit do příslušných boxů, které se nacházejí ve všech budovách NdB i v předprodeji. Všechny hlasovací lístky budou slosovány, pokud v nich bude vyplněna alespoň jedna kategorie.

Vážení přátelé,

věříme, že Vás možná nepřízeň počasí neodradí od návštěvy některého z nabízených představení. Ať Vám přinášejí soubory NdB jen radost a nevšední kulturní zážitky.

Jana Veselá

Použité zdroje:

Malá encyklopedie české opery

Katalog NdB

Webové stránky NdB

Malá encyklopedie hudby

Oxfordský slovník opery

Program ND moravskoslezského

Osobnosti světové hudby

Denní tisk a internet

Hudební rozhledy

ND Praha – měsíčník

Postavy brněnského jeviště

Uzávěrka Zpravodaje dne: 25. února 2017

Neprodejné. Zpravodaj vydává Spolek přátel NdB, Jugoslávská 652/98, Brno, IČ 48510777 pro vnitřní potřebu.